

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1736

31.05.2019

Секретарю Ради національної
безпеки і оборони України

ДАНИЛЮКУ О.О.

Шановний Олександрє Олександровичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Берези Ю. М., оголошений на засіданні Верховної Ради України 31 травня 2019 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 4 арк. у 1 прим.;
матеріали на 2 арк.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

1736

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ
БЕРЕЗА ЮРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

вул. Грушевського, 5, м. Київ, 01008

тел.: (044) 255-22-05

«29» травня 2019 року
№ 010-1232н

Прем'єр-міністру України
Гройсману В.Б.

Секретарю Ради національної безпеки
і оборони України
Данилюку О.О.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

щодо деяких проблемних питань грошового
забезпечення військовослужбовців

Шановний Володимире Борисовичу!

Шановний Олександрє Олександровичу!

Керуючись статтею 15 Закону України «Про статус народного депутата України», прошу Вас вжити заходів, спрямованих на забезпечення:

- 1) виділення додаткового бюджетного фінансування Міністерству оборони України та іншим органам виконавчої влади для забезпечення підвищення розмірів грошового забезпечення військовослужбовців строкової військової служби Збройних Сил України та інших військових формувань;
- 2) встановлення мінімального розміру посадових окладів військовослужбовців у розмірі не меншому, ніж мінімальна заробітна плата;
- 3) встановлення рішенням Кабінету Міністрів України мінімального місячного розміру грошового забезпечення для військовослужбовців.

1. Міністерством оборони України знято з опрацювання проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2017 року №704», яким передбачалося, зокрема, підвищити вкрай мізерні розміри грошового забезпечення військовослужбовців строкової військової служби принаймні до розміру прожиткового мінімуму тощо.

Таким чином, раніше заплановане та анонсоване у ЗМІ підвищення грошового забезпечення військовослужбовців у 2019 році не буде здійснено.

Так на початку січня 2019 року на брифінгу, проведеному у Міністерстві оборони України, було проінформовано представників ЗМІ та громадськість про те, що саме зараз Департаментом фінансів спільно з Генеральним штабом, відповідно до доручення Міністра оборони України, вже опрацьовуються питання щодо, зокрема, збільшення розмірів грошового забезпечення військовослужбовцям строкової служби (в розмірі від мінімального прожиткового мінімуму і вище).

Як Вам відомо, розмір грошового забезпечення військовослужбовців строкової військової служби є вкрай мізерним. Так для розрахунку розміру посадового окладу для 1-ого тарифного розряду застосовується тарифний коефіцієнт 0,2. Тож посадовий оклад у цьому випадку дорівнює взагалі всього лише 20% прожиткового мінімуму для працездатних осіб. При цьому застосовується ще й розмір прожиткового мінімуму не поточного 2019 року, а минулого 2018 року (станом на 1 січня 2018 року) – 1762 грн. Тобто розмір посадового окладу при коефіцієнті 0,2 – це лише 350 грн., що майже у дванадцять разів менше, ніж мінімально можливий розмір заробітної плати в Україні (4173 грн.). Це навіть значно менше мінімального розміру допомоги по безробіттю для осіб, які взагалі не працюють: зараз мінімальний розмір допомоги по безробіттю (для безробітних, страховий стаж яких протягом 12 місяців, що передували реєстрації особи як безробітної, становить не менше ніж шість місяців) – це 1630 грн.

Тому з метою зміцнення поваги до честі та гідності військовослужбовців строкової військової служби, з метою виправлення існуючої несправедливості у питанні грошового забезпечення таких військовослужбовців (коли грошове забезпечення військовослужбовців строкової військової служби є гіршим, ніж найменша заробітна плата в Україні та навіть найменша допомога по безробіттю), з метою підвищення престижності строкової військової служби та військової служби взагалі необхідно пришвидшити вирішення питання суттєвого збільшення розмірів грошового забезпечення для військовослужбовців строкової військової служби.

2. Мінімальна заробітна плата сплачується працівникам, як правило, за найбільш просту, некваліфіковану працю. Водночас військова служба вимагає опанування великого обсягу знань та практичних навичок; така служба пов'язана із значними ризиками для життя та здоров'я військовослужбовців та суттєвими фізичними навантаженнями; військовослужбовці мають додаткові обов'язки та обмеження, яких не мають працівники цивільної сфери, тощо. Тому видається очевидним, що військова служба має оплачуватись у розмірах, що перевищують розміри мінімальної заробітної плати працівників цивільної сфери.

Встановлення мінімального розміру посадових окладів військовослужбовців у розмірі не меншому, ніж мінімальна заробітна плата, дозволить, зокрема, досягнути таких цілей:

- збільшити частку посадового окладу у структурі грошового забезпечення чималої кількості військовослужбовців (що дозволить зменшити корупційні ризики при нарахуванні грошового забезпечення військовослужбовців);

- посилити гарантії того, що темпи зростання розмірів грошового забезпечення військовослужбовців не будуть меншими темпів зростання заробітних плат працівників (зокрема темпів зростання мінімальної заробітної плати працівників).

Відповідно до статті 9 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» грошове забезпечення виплачується у розмірах, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України «Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб» від 30 серпня 2017 р. № 704 затверджено розміри посадових окладів військовослужбовців. Зокрема, посадовий оклад за 1-им тарифним розрядом розраховується шляхом множення розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня календарного року (але не менше 50 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленого законом на 1 січня календарного року), на тарифний коефіцієнт 1,4. При цьому Законом України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» встановлено, що у 2019 році для визначення посадових окладів, заробітної плати, грошового забезпечення працівників державних органів як розрахункова величина застосовується прожитковий мінімум для працездатних осіб, встановлений на 1 січня 2018 року. Тобто для розрахунку грошового забезпечення застосовується ще й розмір прожиткового мінімуму не поточного 2019 року, а минулого 2018 року (станом на 1 січня 2018 року) – 1762 грн. Таким чином, для 1-ого тарифного розряду нині встановлено посадовий оклад у розмірі лише 2470 грн. (1762 грн. \times 1,4 = 2466,80 грн.). Тобто у цьому випадку посадовий оклад дорівнює лише 60 відсоткам розміру мінімальної заробітної плати (4173 грн.). В цілому ж всі посадові оклади для тарифних розрядів з 1 до 17 включно є меншими, ніж навіть розмір мінімальної заробітної плати.

Кричущою є ситуація з розмірами посадових окладів військовослужбовців строкової військової служби. Так для розрахунку розміру посадового окладу для 1-ого тарифного розряду для військовослужбовців строкової військової служби застосовується тарифний коефіцієнт 0,2. Тож посадовий оклад у цьому випадку дорівнює взагалі всього лише 20% прожиткового мінімуму для працездатних осіб. При цьому застосовується ще й розмір прожиткового мінімуму не поточного 2019 року, а минулого 2018 року (станом на 1 січня 2018 року) – 1762 грн. Тобто розмір посадового окладу при коефіцієнті 0,2 – це лише 350 грн., що майже у дванадцять разів менше, ніж мінімально можливий розмір заробітної плати в Україні (4173 грн.). Це навіть значно менше мінімального розміру допомоги по безробіттю для осіб, які взагалі не працюють: зараз мінімальний розмір допомоги по безробіттю (для безробітних, страховий стаж яких протягом 12 місяців, що передували реєстрації особи як безробітної, становить не менше ніж шість місяців) – це 1630 грн.

3. Конкретний та гарантований державою мінімальний розмір грошового забезпечення нині не визначений навіть на рівні підзаконних нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України. Тож є щонайменше дещо сумнівними також і твердження про те, що військовослужбовцям не може бути нараховано грошове забезпечення нижче якогось рівня, наприклад нижче 10

тисяч гривень (оскільки, наприклад, сума 10 тисяч гривень, яка згадувалась часто у ЗМІ, насправді в якості мінімально допустимого розміру грошового забезпечення не закріплена ані законом, ані навіть рішенням Уряду, до компетенції якого належить встановлення розмірів грошового забезпечення).

Так згідно із статтею 43 Конституції України кожен має право на заробітну плату, не нижчу від визначеної законом.

Відповідно до статті 40 Бюджетного кодексу України законом про Державний бюджет України визначається розмір мінімальної заробітної плати. Однак визначений законом про Державний бюджет України мінімальний розмір заробітної плати не застосовується до військовослужбовців (тобто мінімальний розмір заробітної плати не використовується у якості показника мінімального розміру грошового забезпечення).

Відповідно до статті 9 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» грошове забезпечення виплачується у розмірах, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Кабінетом Міністрів України прийнято відповідну постанову «Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб» від 30 серпня 2017 р. № 704. Але навіть у цій постанові (тобто навіть на рівні підзаконного нормативно-правового акту) не закріплено конкретний розмір мінімального грошового забезпечення військовослужбовців.

Визначення рішенням Кабінету Міністрів України конкретного мінімального розміру грошового забезпечення для військовослужбовців дозволить, зокрема:

- забезпечити достатню правову визначеність з питання про те, яким насправді зараз є мінімальний розмір грошового забезпечення для військовослужбовців;
- попередити можливі зловживання при нарахуванні грошового забезпечення та зменшити корупційні ризики завдяки тому, що мінімальний розмір грошового забезпечення буде конкретизовано та захищено рішенням Кабінету Міністрів України;
- підвищити привабливість військової служби, мотивувати військовослужбовців досягати високих результатів шляхом посилення законодавчого захисту прав та законних інтересів військовослужбовців.

Додаток: на 2 арк.

З повагою

Ю. Береза
(посв. №010)